

Orientering om voldsudsatte personer med processuelt ophold

Lev Uden Vold får jævnligt henvendelser omkring, hvilke rettigheder man som voldsudsat har, når man har processuelt ophold i Danmark. Dette notat beskriver derfor, hvad det processuelle ophold overordnet betyder, og giver en introduktion til, hvilke rettigheder man som voldsudsat har i den periode, hvor man opholder sig i Danmark på processuelt ophold.

Hvorfor får man processuelt ophold?

Processuelt ophold gives til en person, som i forbindelse med sit (lovlige) ophold i Danmark indgiver ansøgning om opholdstilladelse. Personen tildeles alene processuelt ophold, hvis den pågældende under ansøgningens behandling ikke har en anden gyldig opholdstilladelse. Det skal fremgå udtrykkeligt af den skrivelse, som ansøger modtager fra Udlændingestyrelsen eller SIRI (Styrelsen for International Rekruttering og Integration), som kvittering for modtagelse af ansøgningen om opholdstilladelse, at personen har fået processuelt ophold, og derfor har lov at være i Danmark, mens ansøgningssagen behandles.

Eksempler på situationer, hvor processuelt ophold meddeles, kan være, hvor voldsudsattes visum (som turist/au pair el.lign.) udløber eller inddrages, eller hvor voldsudsatte står over for at miste sit opholdsgrundlag som medfølgende ægtefælle til en person med green card.

I disse situationer har voldsudsatte haft en midlertidig opholdstilladelse, som enten er inddraget eller er nægtet forlænget; eksempelvis fordi voldsudsatte har måtte ophæve samlivet med voldsudøver, som opholdsgrundlaget knyttede sig an til. Hvis voldsudsatte som følge heraf indgiver en ansøgning om opholdstilladelse på baggrund af eksempelvis eget arbejde i Danmark, familiesammenføring med egne herboende børn eller øvrige familiemedlemmer, eller på baggrund af andre 'ganske særlige grunde', vil voldsudsatte få processuelt ophold, som gælder imens ansøgningen behandles i Udlændingestyrelsen.

Betydningen af det processuelle ophold

Det processuelle ophold indebærer, at personen har lovligt ophold i Danmark under behandlingen af en ansøgning om opholdstilladelse.

Når man modtager en afgørelse om enten imødekommenhed eller afslag på ansøgningen om opholdstilladelse, afløses det processuelle ophold af henholdsvis en opholdstilladelse eller en udrejsedato, hvor man senest skal være ude af landet. Overholdes udrejsedatoen ikke, vil man fra denne dato opholde sig ulovligt i Danmark.

Når man har processuelt ophold, har man ret til at opholde sig i Danmark, men man har i udgangspunktet ikke ret til at arbejde, eller til at modtage understøttelse – eksempelvis i form af kontanthjælp eller sygedagpenge. Dertil kommer, at man ikke har ret til den lægehjælp, som den danske sygesikring indebærer. Hvorvidt en person med processuelt ophold har ret til ydelser, tilskud mv. efter anden lovgivning, vil afhænge af, hvilke kriterier der konkret fremgår af den enkelte lov; gælder en lov for alle med lovligt ophold i Danmark, og opstilles der ikke betingelser

om varigheden eller arten af opholdet, vil den pågældende lov i udgangspunktet være gældende for personer med processuelt ophold.

Kan en voldsudsat med processuelt ophold indskrives på et krisecenter/en boform efter servicelovens §§ 109/110?

Serviceloven gælder alle, som opholder sig lovligt i Danmark, jf. servicelovens § 2 (Se hertil fortolkningsnotat fra Social- og Indenrigsministeriet, 2016, *Analyse af servicelovens anvendelsesområde i forhold til udlændinge med processuelt ophold eller ikke lovligt opholdsgrundlag, særligt afsnit 9.2.*) Personer med processuelt ophold er derfor efter den gældende retsopfattelse berettigede til at modtage hjælp efter servicelovens bestemmelser, herunder til at være indskrevet på krisecenter eller en boform under servicelovens §§ 109 eller 110.

Det er den voldsudsattes handlekommune, som skal betale for ophold i §§ 109 eller 110 -tilbud. Spørgsmålet om, hvilken kommune der er den voldsudsattes handlekommune, følger de almindelige regler i § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven).

Hvilke muligheder for behandling og tilskud har en voldsudsat med processuelt ophold?

Lægehjælp

Personer med processuelt ophold har som nævnt ikke ret til hjælp efter den danske sygesikring. Alle, der opholder sig i Danmark, har imidlertid ret til akut lægehjælp, hvilket begrænser sig til ambulance- og skadestueassistance ved uheld og akut sygdom. Har den voldsudsatte et ikke-akut behov for at konsultere en læge eller en jordemoder, vil der være mulighed for at rette henvendelse til Sundhedsklinikken, som drives af Røde Kors. Klinikken har afdelinger i Aarhus og København. Læs mere om klinikken [her](#). Derudover findes der i regi af Center Mod Menneskehandel sundhedstilbud til den andel af de voldsudsatte, som foruden vold i nære relationer også er potentielle ofre for menneskehandel. Læs mere [her](#).

Ansøgning om enkelttilskud til mad og andre fornødenheder jf. lov om aktiv socialpolitik

Under ophold på et krisecenter/i en boform, kan det opstå udfordringer i forhold til betalingen for egen kost og andre fornødenheder i hverdagen, samt til den eventuelle egenbetaling for opholdet.

Bestemmelsen i § 81 i lov om aktiv socialpolitik (aktivloven) er gældende for personer med lovligt ophold i Danmark, jf. hertil § 3, stk. 1. Det vil derfor, på baggrund af § 81, være muligt at ansøge om tilskud til egenbetalingen eller til eget indkøb af mad og øvrige fornødenheder til voldsudsatte og dennes eventuelle børn, som enten også har processuelt ophold, eller som har deres egen opholdstilladelse. Dog kan der i udgangspunktet ikke ydes støtte i en periode som overstiger seks måneder, jf. § 3, stk. 3.

Der kan henvises til Ankestyrelsens principafgørelse 118-09 for så vidt angår tildeling af enkelttilskud som såkaldt "overlevelshjælp", når en borger ikke har et indkomstgrundlag til at forsørge sig selv om eventuelle børn.

Skulle det ske, at en voldsudsat står uden forsørgelsesgrundlag efter udløbet af den maksimale tilskudsperiode, kan man ansøge om yderligere tilskud, og der kan i den forbindelse henvises til, at der næppe kan restere ret mange måneder af udlændingemyndighedernes sagsbehandling af ansøgningssagen, samt at den voldsudsatte person befinder sig i en ekstraordinær situation.